

Rovaniemen kaupungin sivistyslautakunta
21.3.2022

Kulttuuripalkinto 2021
Kotiseutuyhdistys Totto ry:lle

Kotiseutuyhdistys Totto ry:n toiminnan tarkoitus on määritelty vuonna 1951:

Yhdistyksen tarkoituksena on syventää rakkautta ja kiintymystä tähän kotiseutualueeseen, edistää yhteishenkeä sekä tallettaa näiden alueiden menneisyyttä ja sen asukkaiden entistä elämää valaisevaa esineistöä ja siihen liittyvää tieto- ja kuva-aineistoa, suojella toimialueensa historiallisia ja kulttuurimuistoja sekä luontoa, herättää paikkakunnan väestössä harrastusta seudun entisyyttä ja erikoisluonnetta kohtaan sekä kehittää näiden alueiden henkistä ja taloudellista vaurastumista.

Määritelmä on edelleen ajankohtainen ja tärkeä. Olemme eläneet viime aikoina hyvin poikkeuksellisia aikoja, jolloin koti ja kotiseutu ovat tulleet meille erityisen läheisiksi ja tärkeiksi, mikä osaltaan on lisännyt kotiseututyön merkitystä ja vaikuttavuutta.

70-vuotias Totto ry tekee tärkeää konkreettista työtä, muun muassa edistämällä ja ylläpitämällä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja ympäristöjen säilyttämistä, tekemällä lausuntoja, esityksiä ja kannanottoja. Totolla on myös oma kohde, Rovaniemen kotiseutumuseo, jonka arvokkaasta miljööstä yhdistys pitää huolta esimerkillisen hyvin. Kotiseutumuseo kertoo ja säilyttää hienolla tavalla Rovaniemen talonpoikaisajan historiaa, mikä paikallisten asukkaiden lisäksi kiinnostaa myös Rovaniemellä vierailijoita.

Kotiseututyö on arvostettavaa kaikkialla, mutta erityisen tärkeää se on pitkien välimatkojen arktisessa pääkaupungissamme. Kotiseututyön vieminen Rovaniemen kyliin lisää omalta osaltaan kylien elinvoimaisuutta ja arvostusta. Samalla Totto ry on palannut juurilleen, sillä kylillä tehty kotiseututyö oli merkittävässä osassa yhdistyksen ensimmäisinä vuosikymmeninä.

Vuonna 2021 Totto ry laittoi yhdessä Suomen Kotiseutuliiton kanssa alulle merkittävän idean, joka innosti nopeasti monia toimijoita. Tuloksena on, että Valtakunnallisia kotiseutupäiviä 2022 vietetään Rovaniemellä 9.–11. syyskuuta. Päivien teemana on juuret ja kotiseutuidentiteetti: Tunnuslauseena, kysymys “Mistä sie olet pois?” paikantaa ihmisen ei pelkästään kotiseudulle, mutta joskus myös sukuun ja perheeseen. Lause on sananmukainen käänös saamen kielestä “Gos don leat eret?” Kysymyksellä on hahmoteltu ihmisen taustaa häneen tutustuttaessa.

Totto ry:n asiakaslähtöinen toiminta, uudistuminen ja viime vuosien kehitys ei ole jäänyt huomaamatta. Yhteistyö alueen oppilaitosten kanssa on entisestään virinnyt, palvelen ja osallistaen nykypäivänä kaikenikäisiä oppijoita esikoululaisesta tutkijaan. Totto ry tunnetaan myös aktiivisista vapaaehtoisistaan. He ovat erityisen tärkeä konkreettinen tukipilari kaikelle toiminnalla. Hanketoiminta on virinnyt ja ulkoisen rahoituksen avulla tarjonta on kehittynyt hienosti. Kaikki tämä kiintymyksestä kotiseutuun.